

Factsheet

Wbsn-z op hoofdlijnen

Inleiding

In deze factsheet wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg (Wbsn-z) inhoudt. De formele teksten waarop deze factsheet is gebaseerd, de Wbsn-z en de Memorie van toelichting gebruik BSN in de zorg, zijn te vinden via het Informatiepunt BSN in de zorg en landelijk EPD (www.infoBSNzorg.nl). Deze formele teksten blijven het uitgangspunt voor het gebruik van het BSN in de zorg.

Het BSN

Met de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) is het BSN geïntroduceerd. Het BSN is een uniek en persoonsgebonden nummer. Iedereen die bij een gemeente staat ingeschreven heeft een BSN.

Met het BSN kunnen persoonsgebonden gegevens doelmatig en betrouwbaar uitgewisseld worden binnen de overheid en tussen de overheid en burgers. Sinds de inwerkingtreding van de Wabb mogen overheidsinstanties voor de uitwisseling van persoonsgegevens gebruik maken van het BSN als persoonsgebonden nummer voor de burger. Voor de burger betekent dit dat deze in alle administraties van de overheid onder één en hetzelfde nummer bekend is, wat de communicatie met de overheid voor de burger eenvoudiger zal maken.

De Wbsn-z regelt dat ook binnen de zorgsector gebruik gemaakt kan worden van het BSN. Gebruik van het BSN in de zorg vermindert het aantal fouten bij het uitwisselen van financiële en medische gegevens. Het maakt ook het declareren eenvoudiger. Daarnaast voorkomt het persoonsverwisseling en geeft het betere bescherming tegen identiteitsfraude. Het BSN is een voorwaarde voor het kunnen invoeren van het landelijk elektronisch patiëntendossier (EPD).

Na de inwerkingtreding van de Wbsn-z per 1 juni 2008 geldt een overgangperiode van een jaar waarin het BSN gebruikt mag worden door zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars.

Als zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars in deze overgangperiode het BSN gebruiken, dan moeten zij aan alle voorwaarden uit de Wbsn-z voldoen.

Vanaf 1 juni 2009 zijn zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars verplicht het BSN van hun patiënten vast te leggen in hun administratie én te gebruiken bij de onderlinge gegevensuitwisseling (zowel elektronisch als niet-elektronisch) over patiënten.

De wet bestrijkt de gehele zorgsector: de care, de cure en de openbare gezondheidszorg. Zorg is daarbij breed gedefinieerd: het gaat om zowel wettelijk verzekerde als aanvullend verzekerde zorg.

Om te kunnen garanderen dat het juiste BSN aan de juiste persoon wordt gekoppeld moet de identiteit van de patiënt worden vastgesteld. Daarnaast moet het BSN van de patiënt worden opgevraagd of geverifieerd. Dit laatste is niet nodig als het BSN is verkregen van iemand die het BSN al heeft opgevraagd of geverifieerd.

Belangrijkste elementen uit de Wbsn-z

Kern van de Wbsn-z

De Wbsn-z regelt het verplicht gebruik van het BSN bij het vastleggen en uitwisselen van persoonsgegevens van patiënten⁵ door zorgverzekeraars in het kader van de verlening van, de indicatiestelling voor en de verzekering van zorg.

De SBV-Z

- Voor het vaststellen/controleren van het BSN van de patiënt kunnen zorgaanbieders gebruik maken van de diensten van de Sectorale Berichten Voorziening in de Zorg (SBV-Z). Bij de SBV-Z kan worden nagegaan:
 - of een nummer een BSN is;
 - of een bepaalde persoon een BSN heeft en zo ja welk nummer dat is;
 - aan welke persoon een bepaald BSN is toegekend;
 - of het identiteitsdocument in omloop is.
- Er is voor zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars de mogelijkheid het BSN in één keer voor meerdere patiënten tegelijk op te vragen en te verstrekken (initiële vulling).

Wat moeten zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars doen?

Zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars moeten het BSN gebruiken in hun administratie en in hun onderlinge communicatie over patiënten.

Het BSN wordt ook gebruikt voor het versturen en betalen van rekeningen tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars.

Duidelijk moet zijn dat het juiste BSN bij de juiste persoon gebruikt wordt.

Daarom moeten gebruikers van het BSN in de zorg, voordat ze het BSN van een patiënt in gebruik nemen, aan twee verplichtingen voldoen:

1. zij moeten de identiteit van de patiënt vaststellen (identificatie);
2. zij moeten het BSN van de patiënt opvragen of verifiëren.

Pas na deze handelingen staat vast dat het BSN, de persoonsgegevens en de persoon bij elkaar horen en mag het BSN gebruikt worden.

1. *Het identificeren van de patiënt*

- De identiteit van de patiënt wordt vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht⁶.
- De zorgaanbieder neemt aard en nummer van het document op in zijn zorgadministratie.
- Als de zorgaanbieder al een behandelrelatie heeft met de patiënt, heeft de zorgaanbieder ten aanzien van deze persoon geen identificatieplicht maar een vergewisplicht. Onder vergewissen wordt verstaan dat de zorgaanbieder zich ervan moet verzekeren wie de patiënt is. Dat kan door herkenning (als de zorgaanbieder de patiënt goed kent), door het stellen van controlevragen of met behulp van een wettelijk identiteitsdocument. De zorgaanbieder bepaalt hoe hij aan de vergewisplicht voldoet. Er rust dan ook een verantwoordelijkheid bij de zorgaanbieder aangezien de betrouwbaarheid waarmee hij de identiteit van de patiënt bepaalt, van doorslaggevende betekenis is voor de betrouwbaarheid van verwerkte (medische) persoonsgegevens.

2. *Het opvragen of verifiëren van het BSN*

- Een zorgaanbieder vraagt het BSN op bij een betrouwbare bron. Een betrouwbare bron om BSN's te verkrijgen is de SBV-Z.

De SBV-Z is speciaal opgericht voor de zorgsector om BSN's te leveren en ontleent haar gegevens aan de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA).

- De zorgaanbieder hoeft het BSN niet zelf op te vragen of te verifiëren als hij het BSN heeft verkregen van een andere gebruiker van het BSN die de juistheid daarvan al eerder heeft vastgesteld.
- Wanneer het BSN wordt doorgeleverd, blijft de plicht bestaan om de identiteit van de patiënt vast te stellen.
- Wanneer er wordt getwijfeld aan de juistheid van het BSN dat is doorgegeven, moet het BSN alsnog worden opgevraagd of geverifieerd.
- De zorgaanbieder neemt het BSN van de patiënt op in zijn administratie bij het vastleggen van persoonsgegevens over de zorgverlening. Daaronder valt ook de financieel en/of administratieve afhandeling van de verleende zorg.

Meer informatie over identificatie en opvragen BSN is opgenomen in de gelijknamige factsheet.

Spoeisende hulp

- In geval van spoedisende hulp kan het gebeuren dat er geen tijd is eerst het BSN op te vragen of te verifiëren en/of de identiteit van de patiënt vast te stellen. In dat geval moet achteraf alsnog uitvoering gegeven worden aan de verplichtingen uit de wet.
- Als er al wel een BSN beschikbaar is van de patiënt, kunnen aan de hand daarvan wel zijn gegevens gebruikt worden. Deze gegevens kunnen immers een belangrijke bijdrage leveren aan de juiste hulp.

Registers

- Zorgaanbieders en indicatieorganen worden opgenomen in het UZI-register, zorgverzekeraars in het ZOVAR-register. Deze registers zijn ingesteld door de minister van VWS.
- Alleen die zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars die staan ingeschreven in de registers krijgen de mogelijkheid om de faciliteiten van de SBV-Z te gebruiken.
- De organisaties die de registers beheren, verstrekken geregistreeerde zorgaanbieders en indicatieorganen een zogenaamde UZI-pas of UZI-servercertificaat waarmee ze toegang krijgen tot de SBV-Z. Aan geregistreeerde zorgverzekeraars wordt een ZOVAR-servercertificaat verstrekt.

Toezicht

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) houdt toezicht op de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan het begrip 'verantwoorde zorg'. Het gebruik van het BSN maakt daar onderdeel van uit, omdat het BSN moet worden gebruikt in combinatie met het verwerken van medische gegevens van een patiënt.

Belangrijk punt uit de Wet bescherming persoonsgegevens

Op grond van artikel 35 van de Wet bescherming persoonsgegevens heeft een patiënt het recht om te weten welke zorgaanbieders, indicatieorganen en zorgverzekeraars zijn gegevens hebben geraadpleegd. Zo kan de patiënt inzicht krijgen in welke zorgaanbieder, indicatieorgaan of zorgverzekeraar zijn:

- BSN heeft opgevraagd;
- BSN heeft geverifieerd;
- persoonsgegevens heeft opgevraagd;
- identiteitsdocument heeft gecontroleerd op geldigheid (in omloop zijn).

Daarbij gaat het alleen om persoonsgegevens en niet om medische gegevens.

Meer informatie

Informatiepunt BSN in de zorg en landelijk EPD (www.infoBSNzorg.nl)
of 0900 - 232 43 42 (1 cent per minuut).